

Mikkelin seudun työllisyyden edistämisen kuntakokeilu

Ohjausryhmä 19.1.2022

Kuntakokeilun johtaja, Pekka Patama

Mikkelin kaupungin työllisyysohjelma 2022 - 2025

- Esitys kaupungin työllisyysohjelmasta painottuu kahteen päätavoitteiseen
  1. TE-uudistukseen 2024 ja sen edellyttämiin kehittämistoimiin työllisyyspalvelujen kokonaisuudessa
  2. Kuntien nykyiseen rooliin työttömien aktivoijana ja sitä kautta työttömyydestä aiheutuvien kustannuksien vähentäjänä
- Merkittävimmässä roolissa työllisyysohjelman toteutuksessa on seudullinen työllisyyden edistämisen kuntakokeilu, joka jatkunee TE-2024 toimeenpanoon alkuun saakka.
- Seuraavissa dioissa avataan Kuntakokeilua ja muita toimenpidekokonaisuuksia työllisyysohjelman näkökulmasta

Mikkelin seudun kuntakokeilu - ALKUPALVELU

- Vastaa asiakkaiden intensiivisestä alkupalvelusta yksilöllisen palvelumallin mukaisesti
  - Nopea kontaktointi
  - Kattava alkukartoitus
  - Foreammatti/kykyviisari
  - Täydentävät haastattelut kahden viikon välein
  - Työnhakuvelvoitteen asettaminen
  - Palveluvalikoiman läpikäynti
  - Aktiivinen työnvälitys
- Tavoitteena työttömyyden katkaisu jo ensimmäisen kolmen kuukauden aikana
- Asiakas ohjataan alkupalvelusta omavalmennukseen jo ensimmäisten kolmen kuukauden aikana, jos sen katsotaan tehostavan esim. tarkoituksenmukaisiin palveluihin pääsyä.

Mikkelin seudun kuntakokeilu - OMAVALMENNUS

- Ensimmäisen kolmen kuukauden viimeisen haastattelun suorittaa omavalmentaja, jonka asiakkuuteen asiakas siirtyy, ellei työllistymistä tms. ratkaisua ole tapahtunut sitä ennen.
- Omavalmennuksessa erottuvat seuraavat vastuutiimit
  - Kototiimi
  - Nuorten tiimi
  - Työllisyyspalvelu Mikkelä
  - Tuettu työllistyminen Mikkelä
  - Työllisyyspalvelu kehyskunnat (pitää sisällään myös tuetun työllistämisen, alkupalvelun ja kotopalvelun)
- Kaikkia edellämainittuja palvelee keskitetyt palvelut (back-office), jossa ammatinvalinnan ohjaus, koulutussuunnittelu, palkkatuki-, työkokeilu- ja kuntouttavan työtoiminnan päätökset sekä asiakkaiden vastaanottopalvelut (puhelin-/sähköposti) sekä aulavastaanotto Mikkelä.

Kuntakokeilulla vastuu JTYPL:n palveluista ja viranomaistehtävistä

- Edellä mainittu kokonaisuus toteuttaa JTYPL:n asetettua tehtävää, jossa asiakas saa esim:
  - Tarjouksen avoimna olevaan työpaikkaan
  - Oikean työttömyysturvalausunnon
  - Lausunnon työvoimapoliittisesta tai omaehtoisesta koulutuksesta
  - Lausunnon työllistymistä edistävästä palvelusta
  - Kotoutumisajan lausunnot
  - Tilannepäivityksen ja siihen laaditun työllistymissuunnitelman
  - Keskeytyslausunnot, yms. Suunnitelmasta poikkeavat dokumentoinnit
  - Toimenpiteisiin liittyvät päätökset
  - Ja paljon muuta, mitä laki edellyttää..
- Pelkkä perustehtävä kuntakokeilussa edellyttää suurella volyymilla tapahtuvaa päivittäistä suorittamista, jotta työvoimapalveluihin liittyvät päätökset ja tulonsiirtojen perusteena olevat lausunnot tulevat tehdyiksi
- Asetetulla henkilöstöllä annettu viranomaistehtävä hoidetaan, mutta ”ylimääräiseen” ei ole resursseja. Kuntakokeilun kautta tulee rakentaa uudenlaista yhteistyötä, jolla alueen elinvoimaan vaikutetaan myönteisesti.

Kohtaantohaasteeseen vastaaminen kokeilun aikana ja tulevaisuudessa (kaupunginhallituksen huomio)

- MikseiMikkelin valmisteleva hanke, jossa MikseiMikkeli, kuntakokeilu, alueen kunnat, Esedu, Uutta Elämää Group ja Xamk muotoilevat uuden yrityspalvelu ja osaamisen välittämisen (työnvälityksen) rakenteen.
  - Toteutus ryhmähankkeena uudella ohjelmakaudella
  - Foreammatin hyödyntäminen
  - Yhteistyö yksityisen työnvälityksen kanssa
  - Jokaisella oma rooli/tehtävä tuottaa ja vaikuttaa osaajien riittävyyteen Mikkelin seudulla
- Etelä-Savon työvoimatoimisto hankesparraajana
- Valmistelee TE-2024 uudistusta, jolloin myös yrityspalvelut siirtyvät kuntien vastattavaksi.
- **HUOM! Yksilöllinen työvoimapalvelumalli ja siihen liittyvät uudet velvoitteet ja käytännöt auttavat myös kohtaantohaasteessa. Edellyttää palvelumallin taitavaa toteuttamista.**
- Solmu-osaamisen hyödyntäminen ja laajentaminen
- Maahanmuuttajien palvelujen uudelleen asemointi kunnissa (kotoutumislain muutokset)
- Veto-, pito- ja lumovoima

Käynnistyvän hyvinvointialueen ja kuntakokeilun yhteistyö

- ”Työkykyä ja kumppanuutta sote-keskuksesta!” –hanke on koonnut ja kokoaa asiantuntijuustiimiä, jossa tehokkaammin voidaan arvioida työnhakija-asiakkaan sote-palvelutarvetta ja työhön kuntoutumisen edellytyksiä.
- Kuntouttavan työtoiminnan jatkuvuudesta neuvotellaan vuoden 2022 aikana, jotta ohjatun työtoiminnan rakenteet pystytään pitämään yllä muutoksen myötä.

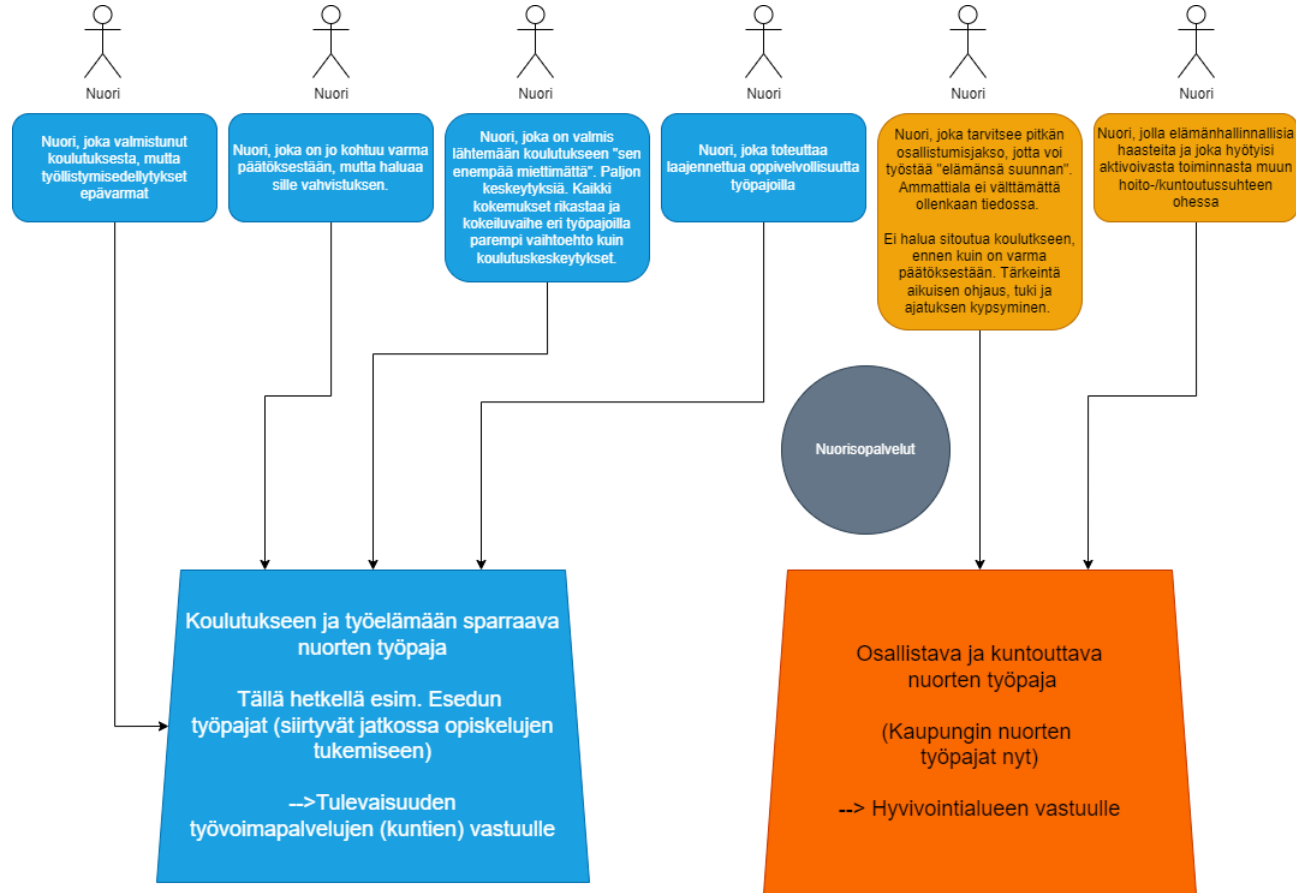
Nuorten työpaja ja kuntien työpajat 2023 (kaupunginhallituksen huomio)

- Mikkelin kaupungin nuorten työpaja ja myös muut seudun työpajat ovat tuottaneet pääasiallisesti kuntouttavaa työtoimintaa viime vuosien aikana.
- Vuoden 2023 alusta kuntouttavan työtoiminnan järjestämisvastuu siirtyy hyvinvointialueelle.
- Vuoden 2024 myötä palvelujen ja työttömyydestä aiheutuvan rahoitusvastuun sidos poistuu.
- → Työpajojen asema kunnissa on arvioitava uudelleen jo vuoden 2022 aikana. Vaihtoehdot:
  - Työpaja siirtyy kuntouttavan työtoiminnan tuottajana hyvinvointialueelle liikkeen luovutuksella.
  - Työpajasta kuntouttavan työtoiminnan osuus siirtyy hyvinvointialueelle ja työhön sekä koulutukseen ohjaava osuus jää kuntiin työvoimapalvelujen osaksi.
  - Työpajat eivät siirry kunnista vaan muuttavat toimintaansa tulevaan rooliin sopivaksi. Tällöin keskeisiä vastuista ovat oppivelvollisuuden laajentumiseen vastaaminen, koulutukseen ohjaaminen, koulutuksesta työelämään ohjaaminen. Hyvinvointialueet rakentavat toiminnalliset kuntouttavat työpajat esiin tulleen tarpeen mukaisesti
- Mikkelin kaupungin nuorten työpajojen osalta em. Valmistelutyö on aloitettu ja ratkaisut tulevat viimeistään vuoden 2023 talousarvion suunnitteluun.

Nuorten työpajan uudelleen aseointi

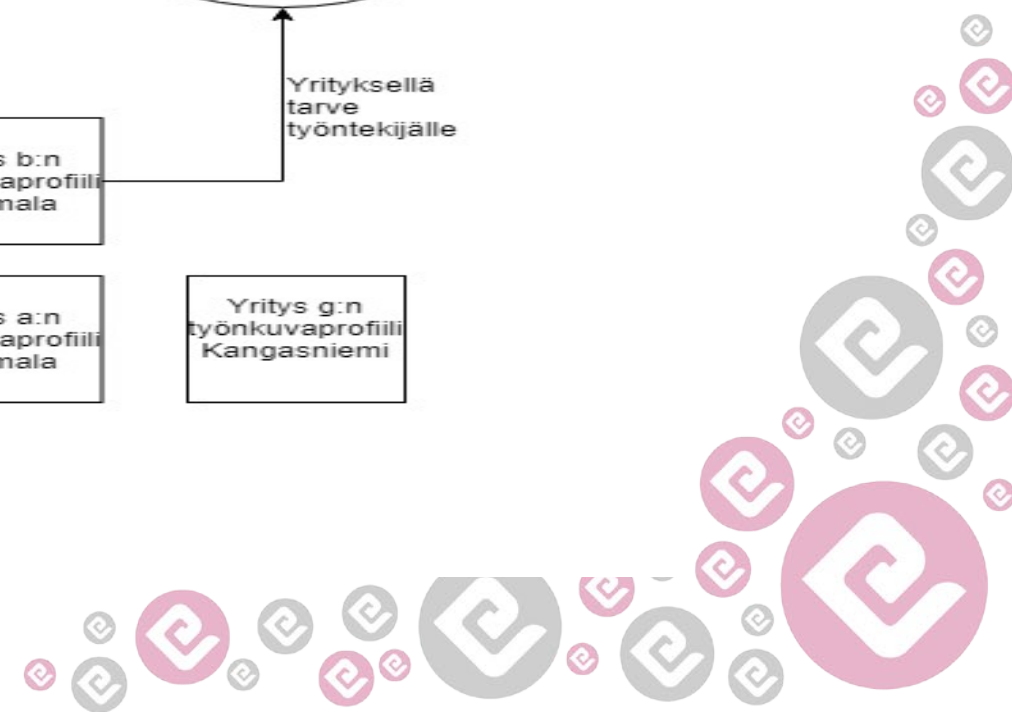
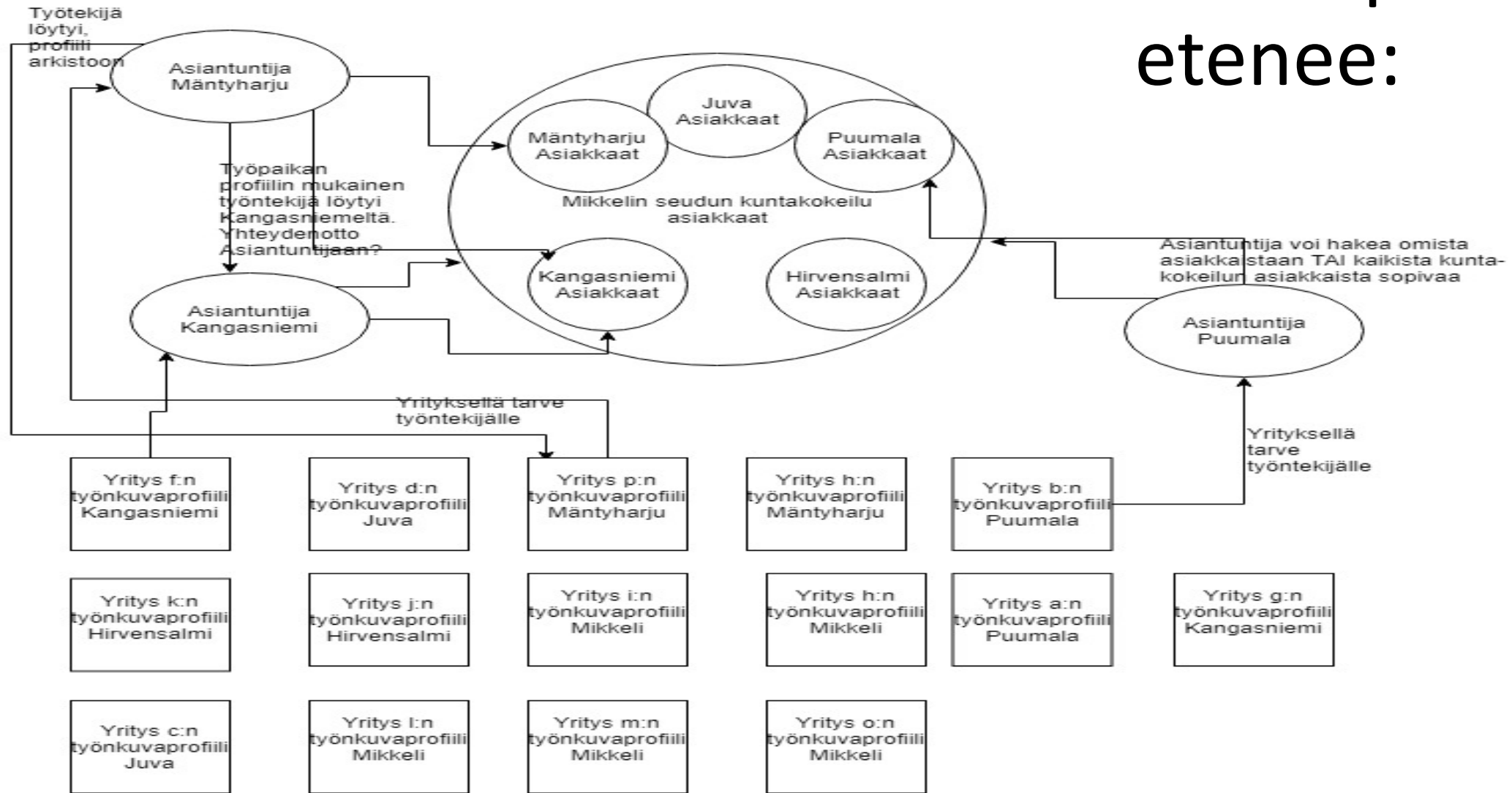

Yhteistyö Esedun kanssa

- Esedu tukee kuntakokeilua perustehtävänsä lisäksi useamman hankkeen kautta
  - Kynnyksellä
  - Rinki
  - Kokka kohti työllistyvää Etelä-Savoa
  - Valto
  - Aiku
- Tällä hetkellä yksi keskeisimmistä yhteistyön muodoista on Foreammatti-osaamisprofiilien kartuttaminen ja niiden yhteiskäyttö

Miten prosessi etenee:

Työllisyydenhoitoon liittyvät hankkeet

- Työvoima- ja yrityspalvelujen uudelleenmuotoilu (2024 uudistus).
  - Valmisteilla (MikkelinMiksei ja työllisyyspalvelut)
  - Nuorten työpajatoimintaan hankeaiho (toteutus epävarmempi)
- Valto-hanke (Esedu)
  - Vaikeassa työmarkkina-asetuksessa olevien työllistymisen edistäminen esim. vuokratyön kautta
- Kynnyksellä- ja Rinki-hankkeet (Esedu)
  - Koulutukseen ohjaus ja koulutuksesta työelämään ohjaaminen koko seudulla
- Kokka kohti työllistyvää Etelä-Savoa (Esedu)
  - Maahanmuuttajien työllistämisen edistäminen
- Aiku-hanke
  - Toisen asteen koulutuksen ja kuntakokeilun asiakasohjauksen nivelvaiheiden kehittäminen
- Osuva-hanke
  - Nuorten digitaitojen kehittäminen työllistymisen edistämiseksi
- Työkykyä ja kumppanuutta Sote-keskuksesta!
  - Käynnistyvän Sote-keskuksen palvelut työvoiman työkyvyn ja toimintakyvyn arvioinnissa

Yritysyhteistyö

- Yritysyhteistyö toteutuu kuntakokeilun ja siihen liittyvän uuden palvelumallin kautta
  - Asiakkaiden työnhakuvelvoite
  - Asiakkaiden ohjaaminen hakemaan työllistyville aloille
  - Foreammatin hyödyntäminen
- Käynnistyvä hanke Yritys- ja työvoimapalvelujen uudelleen muotoilemisesta
- Yhteistyö yksityisen työnvälityssektorin kanssa
  - Tulospohjainen hankinta

Palkkatukityöllistäminen ja velvoitetyöllistäminen

- Velvoitetyöllistäminen on kunnalle laissa määrätty velvollisuus
- Velvoitetyöllistämistä toteutetaan palkkatukityöllistämiseen osoitetulla määrärahalla. Trendi on kasvava.
- Tavoitteena kohdistaa velvoitetyöllistämisen ulkopuolista (jäljelle jäävä osuus) nuoriin.

Oppisopimus

- Vaikuttava työllisyydenhoidon muoto, mutta merkitys kaupungin työllisyyspalvelujen kokonaisuudessa vähentynyt.
- Pyritään liittämään kaupungin henkilöstösuunnitteluun.
- Kohdistus koko konserniin.

Kaupungin kilpailuttamat hankinnat ja niiden työllisyyttä edistävät kilpailutusehdot

- Työvoimavaltaisissa hankinnoissa tarkistetaan mahdollisuus työllistää työttömiä työnhakijoita.
- Yhteistyö hankintapalvelujen kanssa.
- Mikäli kilpailutuksen kohde sisältää osaamisvaadetta, johon voidaan kohdistaa työpanosta myös vaikeassa työmarkkinatilanteessa olevien osalta, käytetään kilpailutuksessa työllistämiseen kannustavia ehtoja.

TYP:n rooli

- TYP verkostopohjaisena (Essote, Kela, kuntakokeilu, TE-toimisto) palvelumallina ohjaa asiakkaita oikeisiin palveluihin.
- Lakisääteinen toiminta, jonka tavoitteet ja toimintatavat hyväksytään Etelä-Savon TYP-verkoston johtoryhmässä.
- Erityisenä tavoitteena optimoida asiakasohjaus ja nopeuttaa asiakaskiertoa.
- Yhteistyö verkoston muiden toimijoiden ja etenkin ”Työkykyä ja kumppanuutta Sote-keskuksesta”-hankkeen kanssa

Työllisyyden hoidon kumppani

- Kilpailutus toteutettu vuosille 2022 ja 2023
- Kuntouttava työtoiminta sisältyy sopimukseen → siirtyy hyvinvointialueen sopimuksen alle 2023
- Merkittävin tekijä aktivointiasteen ylläpitämisessä ja TMT-maksujen hallinnassa haasteellisessa kohderyhmässä.
- Foreammatin hyödyntäminen
- Yhteistyö yksityisen työnvälityksen kanssa

Mittarit (omat) kuntakokeilulle

Ehdotetut mittarit

- Työmarkkinatuen kuntaosuus euroina/asukas suhteutettuna verrokkikuntiin (C30).
  - TMT-hallintaan on edelleen osoitettu merkittävä määräraha. Onnistumisen seuraaminen johdonmukaista.
- Foreammatti osaamisprofiilien määrän toteuma
  - Luo edellytykset vastata vahvemmin kohtaantohaasteeseen
  - Edesauttaa koulutussuunnittelua ja palvelujen hankintaa
  - Riittävä datapohja antaa mahdollisuuden uusien mittarien asettamiselle
- Kuntakokeilun asiakasryhmiin liittyvien palvelujen toteutuminen
  - Ohjautuminen (täyttöaste)
  - Palaute

Työmarkkinatuen kuntaosuus euroina/asukas

- Seurattava ja riittävän kuvaava mittari pitkäaikaistyöttömyyden kustannuksista
- Viiteryhmänä joko C21 tai C30

Foreammatin osaamisprofiilien kattavuus

- Foreammatti mahdollistaa tiedolla johtamisen vasta riittävän suuren datapohjan myötä
- Käyttöönoton seuranta
  - Uuden palvelumallin yhteydessä
  - Kuntakokeilun asiakkaita koskevien palvelujen yhteydessä (mahdollisuuksien mukaan)
- Riittävä datapohja mahdollistaa uusien mittareiden asettamisen Foreammatti palvelua hyödyntäen.

Kuntakokeiluun asiakkaille kohdistuvat palvelut

- Palveluihin ohjautuminen (toteuma/käyttöaste)
- Asiakaspalaute
- Työllistyminen /koulutukseen ohjautuminen
- Kohdistetaan palveluihin, joissa kuntakokeilun oma viranomaisrooli korostuu
- Osittain toteutuu jo Elyn toteuttaman seurannan kautta

Kiitos!

Lisätietoja: pekka.patama@mikkeli.fi

